

Skrå asymptoter

Nikolai Bjørnestøl Hansen

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

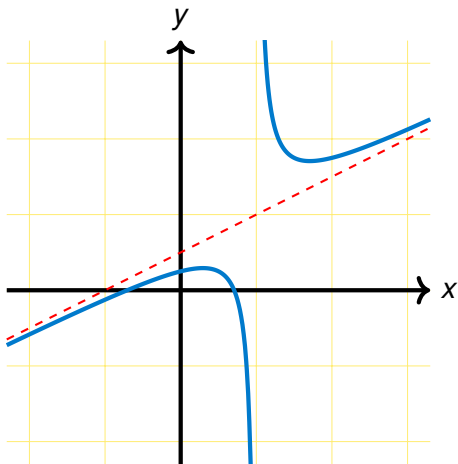

1 Skrå asymptoter

- Skrå asymptoter
- Regne på skråasymptoter

Skrå asymptoter

Skrå asymptoter

- En **skrå asymptote** er en linje, $y = ax + b$, som grafen nærmer seg når $x \rightarrow \infty$.
- Horisontale asymptoter er **teknisk sett** skrå asymptoter med $a = 0$.

Definisjon

Linja y er en **skrå asymptote** til $f(x)$ om

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - y) = 0.$$

- Vi kan skrive

$$f(x) \approx y \quad \text{når} \quad x \rightarrow \pm\infty.$$

Eksempel på skrå asymptote

- Vi ser på $f(x) = x + 1 + \frac{1}{2x-2}$.
- Når $x \rightarrow \pm\infty$ vil $\frac{1}{2x-2} \rightarrow 0$.
- Så $f(x)$ vil likne mer og mer på $x + 1$ etter hvert som x vokser.
- Vi kan vise at $y = x + 1$ er den skrå asymptoten ved å regne ut

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - y) &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(\cancel{x+1} + \frac{1}{2x-2} - \cancel{(x+1)} \right) \\ &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{1}{2x-2} \\ &= 0.\end{aligned}$$

Regne på skråasymptoter

Regne skråasymptoter for rasjonale funksjoner

- For å finne den skrå asymptoten til en rasjonal funksjon kan vi **polynomdividere**.
- **Resten** ved polynomdivisjon vil **alltid** gå mot 0 når x går mot $\pm\infty$.
- Om divisjonen gir et førstegradspolynom er dette **skråasymptoten**.

Eksempel

- Vi skal finne den skrå asymptoten til $f(x) = \frac{6x^2 - 17x + 14}{3x - 4}$.
- Vi polynomdividerer og får

$$\frac{6x^2 - 17x + 14}{3x - 4} = 2x - 3 + \frac{2}{3x - 4}.$$

- Vi har at $\frac{2}{3x - 4} \rightarrow 0$ når $x \rightarrow \pm\infty$.
- Den skrå asymptoten er derfor $y = 2x - 3$.

Når skråasymptoter finnes

- La $f(x) = \frac{P(x)}{Q(x)}$ være en rasjonal funksjon
- Om $P(x)$ har lavere grad enn $Q(x)$ har $f(x)$ en horisontal asymptote i $y = 0$.
- Om $P(x)$ har lik grad som $Q(x)$ har $f(x)$ også en horisontal asymptote.
- Om $P(x)$ er **nøyaktig** én grad høyere enn $Q(x)$, har $f(x)$ en skrå asymptote.
- Om $P(x)$ er **mer enn** én grad høyere enn $Q(x)$, har $f(x)$ verken horisontal eller skrå asymptote.

Eksempel

- Funksjonen $f(x) = \frac{x-2}{x^2+1}$ har en horisontal asymptote i $y = 0$.
- Funksjonen $f(x) = \frac{2x^2+1}{x^2-2}$ har en horisontal asymptote i $y = 2$.
- Funksjonen $f(x) = \frac{2x^2-x+1}{x+2}$ har en skrå asymptote i $y = 2x - 5$.
- Funksjonen $f(x) = \frac{x^3-2x^2+1}{x-2}$ har verken horisontal eller skrå asymptote.

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET